

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Хрисула Атанас Недялкова

на дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките” в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика – Теория на възпитанието)

на тема:

Идеите на движението за ново възпитание и съвременното обществено образование

Автор:

доц. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова

Със заповед № РД 38-61/31.01.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски” съм определена за член на научното жури за придобиване на научната степен “доктор на науките”.

Данни за дисертанта

Доц. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова получава базисното си висше образование през 1983 г. в СУ „Св. Климент Охридски”, филиал – Благоевград - ОКС „Магистър“ по Начална училищна педагогика. През 2008 г. получава ОНС „Доктор“ по История на педагогиката и българското образование

Професионалният опит на доц. д-р Терзийска-Стефанова включва следните позиции: начален учител, екскурзовод, методически експерт, ст. специалист в НИО към МОН, инспектор-докторанти и инспектор за конкурсите по ЗРАСРБ при ФНПП, СУ „Св. Кл. Охридски”. Стартирането на академичната ѝ кариера започва успоредно през 1983 г. и като хоноруван асистент, асистент и ст. асистент във ВПИ (ЮЗУ „Н. Рилски”) – Благоевград. От 2017 г. е главен асистент във ФНОИ и осигурява учебните дисциплини: Психолого-педагогически основи на информационната култура, Сравнително предучилищно образование и История на детството.

От 2020 г. и по настоящем заема академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика - психолого-педагогически основи на информационната култура).

Научните интереси на дисертантката са в няколко професионални и тематични области: Психолого-педагогически основи на информационната култура, Сравнително предучилищно образование, Теория и история на детството, История на българското образование, Движението за ново възпитание, Съвременните европейски политики и практики по отношение подготовката на докторантите, Съвременните европейски политики и практики по отношение преподаването на религии като неконфесионален учебен предмет в обществените училища на европейските страни и подготовката на учители по религии.

Доц. д-р Терзийска води лекционни курсове в ОКС „Бакалавър“ по следните задължителни дисциплини: Психолого-педагогически основи на информационната култура, Сравнително предучилищно образование; ЗИД – по: Социализация на личността в информационното общество, История на детството, както и ръководи Хоспитиране и Стажантска педагогическа практика в ОКС „Магистър“ във ФНОИ.

Данни за докторантурата

Допускането до публична защита на дисертационния труд е документирано чрез заповед № РД 38-61/31.01.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ относно състава на научното жури и параметрите на публичната защита. От представените документи се вижда, че при реализирането на дисертационния труд на доц. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова няма допуснати нарушения.

Данни за дисертацията и автореферата

Представеният дисертационен труд е структуриран съобразно научните стандарти, които се изискват за такъв вид разработка. Състои се от увод, три глави, заключение, научни приноси, публикации по темата на дисертацията, използвана литература и 4 приложения. Дисертационният труд е с обем 331 страници, от които основен текст – 245 страници.

Използваната литература включва: Извори – ръкописи и архивни документи от Държавен архив – София; Източници: 147 заглавия, от които 119 на кирилица и 28 на латиница; Електронни траектории: 105 заглавия, от които 45 на кирилица и 60 на латиница; 37 интернет сайта. Дисертационният труд е илюстриран с 3 таблици.

Представяне и научна преценка на дисертационния труд

В уводната част дисертантката откроява актуалността на темата и мотивите за избора ѝ, основен от които е научното ѝ намерение да представи и анализира същността, историята и развитието на движението за ново възпитание в чужбина и у нас, както и влиянието му върху съвременното обществено образование.

В структурно отношение дисертационният труд защитава заявеното в изследователската програма.

В съдържателно отношение трудът се характеризира с последователност при излагането на авторските идеи.

Основавайки се на хронологичния, системния и културологичния подходи, разглежданите и логически подредени факти проследяват възникването, разпространението и развитието на движението за ново възпитание от края на XIX до първите десетилетия на XXI век и до днес. В анализа се откроява акцентът за влиянието на неговите идеи върху световното обществено образование.

Авторефератът с обем от 80 страници следва структурата на дисертационния текст и представя цялостно съдържанието и основните постижения в него.

Приноси на дисертационния труд

Приемам очертаните от доц. д-р Терзийска-Стефанова приноси моменти, които съответстват на реалните постижения на дисертационния труд и могат да се приемат и като изводи от дисертационния труд.

Най-общо открояващи се са:

- На първо място като значими бих поставила приносите, свързани с изследването и анализирането на процеса на зараждане, развитие и институционализиране на движението за ново възпитание, въпреки богатството и разнообразието на идейни основи, концепции, теории и практики, на форми на проявление, на различия в наименованието
- Проучен е приносът на българската педагогическа наука и практика и на значимата роля на професор Димитър Кацаров за развитието на идеите за ново възпитание
- Разгледани са теоретичните и практическите параметри на движението за ново възпитание в контекста на влиянието и приноса му за утвърждаване на ценността на детето и детството

- Важен принос е изследваната и анализирана връзка между идеите на движението за ново възпитание и предизвикателствата на съвременното образование.

Публикации и участия в научни форуми

Авторката представя 10 публикации: 1 монография, 9 статии и доклади, от които 7 самостоятелни, 2 – в съавторство, което отговаря на необходимия брой, съобразно изискванията. Всички те представят различни аспекти на дисертационното изследване.

Изпълнение на наукометричните показатели

От представената справка се вижда, че доц. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова покрива 575 точки при 350 задължителен брой точки, съобразно минималните национални изисквания във връзка с процедура за присъждане на научната степен „доктор на науките“.

Заключение

Направеният анализ на труда, доказаните научни приноси и постижения на кандидата, ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на *доц. д-р Милка Николова Терзийска-Стефанова* научната степен „доктор на науките“ в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика – Теория на възпитанието).

19.04.2023 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Хрисула Недялкова